

Arbeids- en rusttijd in de binnenvaart

Een speciaal op de situatie in
de binnenvaart gerichte
richtlijn (2014/112/EU)

Omzetting 2014/112/EU in NL regelgeving

- Inwerkingtreding richtlijn (social partner agreement: EBU- ESO-ETF) m.i.v. 31 december 2016 (Stb. 515);
- Verbijzondering en uitbreiding van Richtlijn 2003/88/EG;
- Eén op één omzetting in de Nederlandse regelgeving: Minister I en M, mede namens Minister SZW;
- Regelgeving die is gewijzigd:
  - Arbeidsomstandighedenbesluit;
  - Arbeidstijdenbesluit;
  - Arbeidstijdenbesluit vervoer: Hoofdstuk V. Binnenvaart.

Algemene uitgangspunten bij omzetting

- Richtlijn geeft minimum normen voor veiligheid en gezondheid werknemers;
- Wettelijke bepalingen, collectieve overeenkomsten en bedrijfsakkoorden die voor veiligheid en gezondheidsbescherming werknemers gunstiger zijn, kunnen in stand blijven en kunnen nog worden ingevoerd;
- Richtlijn is geen rechtvaardiging om het huidige beschermingsniveau van de werknemers te verlagen;
- Gevolg hiervan: verschillende regelgeving in EU lidstaten mogelijk.

In het oog springende zaken / wat is anders

- Toepasselijk op mobiele bemanningsleden, óók niet-nautisch personeel (boordpersoneel), die **werknemer** zijn in de commerciële binnenvaart;
- “Zetschippers” en ZZP’ers zijn werknemer als er sprake is van een juridische of werkinhoudelijke gezagsverhouding met de werkgever of schipper/gezagvoerder (Arbowet en Arbeidstijdenwet);
- Registratie en bekrachtiging arbeidstijden / rusttijden;
- Ruimere rusttijden dan voorheen (“mix” met RSP);
- Bescherming tegen te veel nachtarbeid;
- Regelen van arbeids- en rustdagen; apart ook voor seizoensarbeid in de passagiersvaart;
- Afwijkende arbeids- en rusttijden in noodsituaties.

Wijziging Arbeidsomstandighedenbesluit

- Arbeidsgezondheidskundig onderzoek binnenvaart:
  - Werknemer wordt **jaarlijks** in de gelegenheid gesteld om een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan (in aanvulling op art. 18 van de Arbowet);
  - Kosten onderzoek komen niet ten laste van de werknemer (art. 44 Arbowet). Onderzoek is dus kosteloos voor de werknemer;
  - Letten op symptomen of beperkingen die kunnen samenhangen met het werk aan boord;
  - Nachtarbeiders eventueel passend dagwerk aanbieden.

Wijziging arbeidstijdenbesluit

- Paragraaf 5.26 van het Arbeidstijdenbesluit is vervallen;
  - Was van toepassing op niet-nautisch personeel (boordpersoneel) binnenvaart;
  - Toepasselijke regelgeving nu opgenomen in het Arbeidstijdenbesluit vervoer. Dat besluit omvat nu én nautisch-én boordpersoneel.

Wijziging arbeidstijdenbesluit vervoer

Grootste deel van de richtlijn is ondergebracht in Hoofdstuk 5
Binnenvaart van het Arbeidstijdenbesluit vervoer (Atbv):

Arbeidstijd / Arbeidsdagen

- In principe achturige werkdag; en
- Ten hoogste 14 uren arbeid in elke periode van 24 uur;
- Ten hoogste 84 uren arbeid in elke periode van zeven dagen;
- Ten hoogste gemiddeld 48 uren arbeid per week in elke periode van 52 weken, of gedurende een contractperiode die korter is dan 52 weken;
- Bij meer arbeidsdagen dan rustdagen: arbeid ten hoogste gedurende gemiddeld 72 uren per week in elke periode van 16 weken;
- Clausule 5 van de overeenkomst is van toepassing voor het vaststellen van het aantal arbeidsdagen;
- Er mag (o. a) hoogstens 31 achtereenvolgende arbeidsdagen worden gewerkt.

Nachtarbeid

Maximaal 42 uren arbeid tussen 23:00 en 6:00 uur, in elke periode van 7 dagen.

Pauze

Bij meer dan 6 uren arbeid per dienst moet het werk door een pauze worden onderbroken. Is onderwerp van civiel recht.

Rusttijd / Rustdagen

- Steeds de gunstigste bepaling gekozen (RSP/richtlijn);
- Exploitatiewijze A1, A2 en B: ten minste 10 uren rust in elke aaneengesloten periode van 24 uren. Exploitatiewijze B: 24 uren rust in elke aaneengesloten tijdsruimte van 48 uren;
- A1: ten minste 8 uren rust ononderbroken en buiten de vaart;
- A2: ten minste 6 uren rust ononderbroken en buiten de vaart;
- B: ten minste 6 uren rust ononderbroken;
- Rusttijd van ten minste 84 uren in elke periode van 7 dagen;
- Zelfstandig schipper (geen werknemer) houdt zich aan de rusttijden van het Reglement betreffende het scheepvaartpersoneel op de Rijn (RSP);
- Clausule 5 van de overeenkomst is van toepassing voor het vaststellen van het aantal rustdagen.

Registratie rusttijden / arbeidstijden

- Bij registratie rusttijd nautisch personeel:
  - Registratie in vaartijdenboek;
  - Voor veerponten en veerboten: op een door de werkgever te bepalen wijze (?).
- Bij registratie rusttijd niet-nautisch personeel (boordpersoneel):
  - Registratie op een door de werkgever te bepalen wijze.
- Bij registratie arbeidstijd bemanningslid dat werknemer is:
  - Registratie op een door de werkgever te bepalen wijze;
- “Op een door de werkgever te bepalen wijze”: hoe dan? Zie ook clause 12 richtlijn: o.a. begin en einde arbeids- en rusttijd.

Controle, bekrachtiging en bewaartermijn

- Registratie arbeidstijden / rusttijden uiterlijk aan einde volgende maand gezamenlijk door werkgever of zijn vertegenwoordiger en de werknemer te controleren en te bekrachtigen;
- Gezagvoerend schipper en werkgever bewaren de registratie minstens 52 weken aan boord;
- Werknemer bewaart de aan hem verstrekte kopie van de registratie minstens 52 weken.

Seizoensarbeid passagiersvaart

- Werknemers die seizoensarbeid in de passagiersvaart verrichten vallen voor het vaststellen van het aantal arbeids- en rustdagen onder de algemene regeling van het Atbv (artikel 5.5:5a): clause 5 van de overeenkomst moet in acht worden genomen;
- Bij collectieve regeling kan in plaats daarvan clause 6 van de overeenkomst van toepassing worden verklaard (artikel 5.5:5b Atbv).

Clausule 6 maakt het o.a. mogelijk in een “gecomprimeerde periode” veel te werken. Rustdagen kunnen dan in overleg tussen werkgever en werknemer worden vereffend.

Noodsituaties

- Afwijking van de arbeids- en rusttijden is mogelijk in noodsituaties:
  - De onmiddellijke veiligheid van het schip;
  - De personen aan boord;
  - De lading;
  - Hulp aan andere schepen of personen in nood.
- Is noodsituatie voorbij dan moet er voldoende rusttijd ter compensatie zijn.

Overtredingen / Handhaving

- Niet naleven bepalingen is een overtreding;
- Voor rust- en vaartijden moet rekening worden gehouden met de rust- en vaartijden, vervuld gedurende een tijd van 48 uren, onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip waarop het schip de binnenwateren is binnengekomen.
- Géén extraterritoriale werking: extraterritoriale werking vastgelegd in artikel 2:8 Arbeidstijdenwet. Binnenvaart valt daar niet onder.
- De Inspectie Leefomgeving en Transport geeft tot 1 juli 2017 in principe alleen waarschuwingen af.

Zijn er vragen ??????????